

**Protokoll fra møte i Faggruppen for dyrehelse og dyrevelferd (dyrevern) i VKM
torsdag 15. mars 2007 klokken 10.00-14.00**

Deltakere:

Fra Faggruppen for dyrehelse og dyrevelferd (dyrevern):

Wenche Farstad (møteleder), Bjarne O. Braastad, Kåre Fossum, Tore Håstein, Jon-Erik Juell og Rune Waagbø

Forfall:

Jon M. Arnemo, Knut E. Bøe, Brit Hjeltnes og Paul S. Valle

Fra Mattilsynet:

Pål Erik Jensen, seksjon for fiskehelse, sjømat hygiene og drikkevann (tilstede under behandling av sak 1-4)

Fra sekretariatet til VKM:

Ingfrid Slaatto Næss, koordinator for FG8 (Ref.)

Forkortelser benyttet i protokollen:

FG8: Faggruppe dyrehelse og dyrevelferd (dyrevern)

FG1: Faggruppe for smittestoffer og hygiene

FG6: Faggruppe for fôr til terrestriske og akvatiske dyr

HK: Hovedkomité

MT: Mattilsynet

RV: Risikovurdering

VKM: Vitenskapskomiteen for mattrygghet

FGM: Faggruppemøte

Forklaring til nummerering av dokumentene: ÅÅ/xNN-d

ÅÅ er tosifret årstall

x er nr. på faggruppen saken kommer fra (1-8, eller 0 for hovedkomiteen)

NN er fortløpende nummerering fra 1-99

d er nr på dokument i saker hvor det finnes flere enn ett dokument

Når en sak behandles i flere grupper følger samme saksnummer dokumentet, dvs. saksnummeret kommer fra den gruppen der saken først blir behandlet.

Sak 1: Velkommen, forfall og habilitet

Leder for faggruppen, Wenche Farstad, ønsket velkommen til siste møte i Faggruppen for dyrehelse og dyrevelferd (dyrevern) før oppnevning av ny komité. Ingen av faggruppemedlemmene meldte seg inhabile for behandling av aktuelle saker på dagsorden. Jon M. Arnemo, Knut E. Bøe, Brit Hjeltnes og Paul S. Valle var ikke tilstede på møtet.

Sak 2: Godkjenning av møteinnkallelse og dagsorden

Innkallelse og forslag til dagsorden for møtet ble godkjent uten endringer. Faggruppelider oppsummerte kort protokollen fra forrige faggruppemøte, men det ble ikke ansett nødvendig å foreta en nærmere diskusjon av de enkelte sakene.

Sak 3: Saker fra møte i Hovedkomiteen

Faggruppelider oppsummerte kort de viktigste sakene fra møtet i Hovedkomiteen 6. mars 2007. Det ble kort orientert om følgende saker: en nylig publisert risikovurdering om Helsemessige konsekvenser ved bruk av sukker og søtstoff i leskedrikker (utlevert på møtet), Vitenskapskomiteens innspill til forskningsprioriteringer til Norges forskningsråd, status reoppnevning av ny vitenskapskomité og evaluering av Vitenskapskomiteens arbeid og rutiner for perioden 2004-2007. Det ble avtalt at koordinator for faggruppen sender ut VKMs innspill til prioriteringer til Norges forskningsråd til medlemmer av faggruppen.

Sak 4: Saker som skal behandles på møtet

Sykdomsrisiko i forbindelse med fangstbasert akvakultur og fôring med villfanget fisk (saksnummer 07/804).

Næringen har et behov for å kunne bruke frossen sild og lodde som våtfôr til villfanget torsk. Tross status som naturlig føde for torsk blir slikt fôr antatt å kunne øke risiko for sykdomsutbrudd i en oppdrettssituasjon. Biproduktsforordningen (2002/1774/EF) er ikke tatt inn i EØS-avtalen enda, men dersom det skjer slik det ser ut per i dag, vil bruk av frossent våtfôr bli forbudt som fôr til fisk. Det er imidlertid kommet et forslag til endring av forordningen. Dette forslaget forbyr ikke slikt fôr, men setter krav til at fôret må sikres som ikke-smittefarlig for human-eller dyrehelse på en måte som er godkjent av Mattilsynet.

For å kunne vurdere den nåværende fôringspraksisen i fangstbasert akvakultur opp mot kravene i biproduktsforordningen ønsker Mattilsynet en utredning av om denne praksisen er trygg eller ikke. Mattilsynet ønsker derfor en vurdering av risiko ved bruk av villfanget fisk (fortrinnsvis sild og lodde) som fôr til villfanget torsk, og en vurdering av om frysing kan redusere risiko for smitte av de aktuelle sykdomsfremkallende agens.

Faggruppelider og Pål Erik Jensen fra Mattilsynets seksjon for fiskehelse, sjømat hygiene og drikkevann orienterte kort om oppdraget. Det ble besluttet å opprette en *ad hoc* gruppe med eksperter fra ulike fagmiljøer i Norge. Risikovurderingen skal forankres i Faggruppe 8, men *ad hoc* gruppen skal også bestå av eksperter fra Faggruppe 6 (Faggruppe for fôr til terrestriske og akvatiske dyr) og sendes på høring i denne. Tore Håstein fra Faggruppe 8 ble foreslått som leder av *ad hoc* gruppen og vil påta seg denne oppgaven hvis han blir reoppnevnt i ny komité. Habilitetsspørsmål er drøftet i forhold til engasjement i Fiskeri- og kystdepartementet.

Foreløpig frist er satt til 20. juni 2007.

Saker som har vært behandlet i faggruppen siden forrige møte

ILA

Forespørsel til Vitenskapskomiteen om risikovurdering vedrørende risikobasert forvaltning- Hvilke risikofaktorer for smittespredning av Infeksiøs lakseanemi (ILA) må det utarbeides forvaltningsstrategi for?(saksnummer 06/804)

Infeksiøs lakseanemi (ILA) er en alvorlig smittsom virussykdom hos atlantisk laks som første gang ble diagnostisert i Norge i 1984. Siden den tid er sykdommen blitt registrert i Canada (1996), Skottland (1998), Færøyene (2000) og USA (2001). ILA-virus er også påvist på laks i Chile (2000) samt hos regnbueørret i Irland (2002).

28. august 2006 fikk VKM formell bestilling fra Mattilsynet vedrørende risikovurdering av ILA. VKM ble *bl.a.* bedt om å vurdere virusets smitteveier (om viruset kan overføres vertikalt), om dagens kunnskap om virus og sykdom gir et godt nok grunnlag for å spore smittekilde og smittespredning ved ILA, ILA-virusets egenskaper (om det er forskjell i risiko for sykdomsutbrudd som følge av infeksjon med forskjellige varianter av viruset), hvilken betydning forskjellige produksjonstrinn har for spredning av smittestoffet samt hvilke reservoar ILA-viruset har (hvilken betydning de ulike reservoarene har for sykdomsutbrudd).

Det ble nedsatt en *ad hoc* gruppe som utarbeidet et bakgrunnsdokument for VKMs risikovurdering. *Ad hoc* gruppen ble ledet av Espen Rimstad fra Faggruppe 1 (Faggruppe for smittestoffer og hygiene) og bestod av til sammen ni nasjonale og internasjonale eksperter. De internasjonale ekspertene kom fra UK/Skottland, USA og Canada. Rapporten ble levert til Faggruppe 8 10. januar og ble behandlet i faggruppen på faggruppemøtet 15. januar 2007.

Espen Rimstad presenterte rapporten på Frisk Fisk konferansen i Tromsø 24. januar 2007. Rapporten skal trykkes i 300 eksemplarer.

Aviær influensa

Oppdatert risikovurdering-introduksjon av høypatogent aviær influensavirus til Norge (saksnummer 05/019).

På bakgrunn av ny interesse for aviær influensa i forbindelse med trekket av fugl over Norge våren 2007, fikk Vitenskapskomiteen i oppdrag av Mattilsynet å vurdere ny risiko for introduksjon av høypatogent aviært influensavirus til Norge.

Det ble nedsatt en *ad hoc* gruppe som laget et forslag til risikovurdering, og vurderingen utgikk fra Hovedkomiteen. *Ad hoc* gruppen ble ledet av Bjørn Næss fra Hovedkomiteen. Gruppen hadde for øvrig lik sammensetning som tidligere vurdering av risiko for introduksjon av høypatogent aviært influensavirus til Norge i forbindelse med vårtrekket 2006 og bestod også av representant fra Faggruppe 8. Vurderingen ble levert Mattilsynet 15. februar 2007.

Scrapie

Comments on:

The opinion of the Agence française de sécurité sanitaire (Afssa) on changes to the control measures for sheep and goat herds in which a case of classical or atypical scrapie has been detected (saksnummer 07/106).

Bakgrunnen for denne hastesaken fra Mattilsynet var at den franske vitenskapskomiteen Afssa hadde laget en rapport vedrørende skrapesyke. Rapporten ble fremlagt på et arbeidsgruppemøte om TSE i Brussel den 22. januar 2007. I rapporten ble det stilt

spørsmål om bl.a. påliteligheten til tester som skiller BSE fra andre TSE hos småfe og om det er noen fare for smitte til menneske ved å tillate slakt av småfe fra flokker med skrapesyke. Europakommisjonen sendte rapporten til EFSA for kommentarer. Mattilsynet ba VKM den 24. januar 2007 om å kommentere rapporten til Afssa, og da i første rekke forholdene rundt atypisk skrapesyke. Det ble nedsatt en *ad hoc* gruppe som bestod av eksperter fra veterinærmiljøene. Gruppen ble ledet av Espen Rimstad fra Faggruppe 1. Faggruppe 8 var også representert i *ad hoc* gruppen med Paul S. Valle. Rapporten utgikk fra Faggruppe 1 men ble også sendt på høring i Faggruppe 8. Det ble avholdt 2 møter i *ad hoc* gruppen. Rapporten ble sendt Mattilsynet den 14. februar 2007.

Status for øvrige saker i faggruppen

Ingen saker var satt opp til orientering under dette punktet på agendaen.

Sak 5: Oppfølging av saker fra forrige møte i faggruppen

Ingen saker var satt opp til diskusjon under dette punktet på agendaen.

Sak 6: Orientering fra ad hoc-grupper/undergrupper eller lignende

Ingen saker var satt opp til orientering under dette punktet på agendaen.

Sak 7: Saker til hovedkomiteen

Ingen saker var satt opp til diskusjon under dette punktet på agendaen.

Sak 8: Møter o.a. av felles interesse

Tore Håstein orienterte om Frisk Fisk konferansen i Tromsø som ble avholdt 23.-25. januar 2007 samt møtet i regi av Mattilsynet den 7. mars 2007 om funn av tarmsvulster i stamfisk. Sekretariatet orienterte kort om fagseminaret: "Norsk husdyrhelse i verdenstoppen, målrettet arbeid gir resultater" i regi av Helsetjeneste for storfe, geit, sau, svin og fjørfe 8. mars 2007. Faggruppeleder orienterte videre om Bluetongue-seminaret som skal avholdes på Mattilsynet 21. mars 2007 – et samarbeidsprosjekt mellom Veterinærinstituttet, Norges veterinærhøgskole og Mattilsynet.

Bjarne Braastad orienterte til slutt om The Crane seminar: "Cognition and emotions in animals" som skal avholdes i Skara i Sverige 10.-14. april 2007.

Sak 9: Nytt fra sekretariatet

Faggruppeleder orienterte om møte med Mattilsynet-seksjon for dyrevelferd og dyrehelsepersonell 13. mars 2007 der det ble diskutert prioriteringer innen risikovurderinger på dyrevelferdssiden. Prioriteringslisten ble gjennomgått i faggruppen. Mulige selvinitierte risikovurderinger i Faggruppe 8 ble også foreslått.

Det ble til slutt kort informert om prosessen med reoppnevning av VKM. Ny komité oppnevnes fra 1. april 2007.

Sak 10: Nye møtedatoer

Det ble ikke avtalt nye møtedatoer grunnet oppstart av ny komité 1. april 2007.

Sak 11: Eventuelt

Faggruppeleder orienterte kort om nye saker fra EFSA angående dyrehelse og dyrevelferd. Det ble informert om Bluetonguesituasjonen i Europa (EFSA har nylig selvinitiert en risikovurdering på Bluetongue), kloning av dyr, rabiesproblematikken samt status vedrørende fugleinfluenza og de seneste utbrudd av denne sykdommen i Europa.